

F R A M

Mandag 16. april 1945

U. B. BERGEN

1611.16

Ms. 1568 I h

46

Forsyningssituasjonen i de befridde land

Den farligste propaganda som tyskerne for tiden driver i vore avis er den som går ut på, at den sikre følge av en alliert befrielse er en katastrofal forsyningssituasjon. Land etter land blir holdt frem som eksempler. Ved daglige drypp forsøker de å få oss til å tro at det befriide Europa holder på å gå under av hungersnød, og at denne situasjon skyldes de alliertes hjerteløshet eller uduelighet, eller en blanding av begge deler.

Det farlige ved denne propagandaen ligger i at den kan bygge på fakta i ganske stor utstrekning. Det tjener ikke til noe å legge skjul på, og det blir heller ikke lagt skjul på fra alliert side, at befolkningen i mange befriide områder har store forsyningmessige vanskeligheter å stri med. Selv om vi ikke skal glemme hverken hungersnøden i Hellas under den tyske og italienske okkupasjon - som bare blev mildnet ved hjælp fra det amerikanske Røde Kors - eller våre egne erfaringer om tyskerne forsyningspolitikk i Norge, er det sikkert riktig at befolkningen flere steder i Europa hadde det materielt bedre under tysk okkupasjon end i de første måneder etter befrielsen.

Det løgnaktige i nazi-propagandaen ligger i at den bevisst forsøker å skjule hvem det er som har skylden for forsyningsvanskene. Da tyskerne erobret Vesteuropa, fant de ikke bare store lagre av matvarer av alle slag rundt om i landene, som de siden har kunnet tære på. De fikk også tak i hele det industrielle apparat og kommunikasjonssystemet i næsten uskadd stand. Mange av de land de erobret, slike som Danmark, Polen, Holland, Balkanlandene, var dessuten overskuddsland eller næsten selv-forsynende hvad jordbruksvarer angår. Det krævde ingen stor grad av administrativ dyktighet å plyndre disse områder til besste for de tyske forsyninger og allikevel bli tilbake et visst minimum for den undertrykte befolkning. I et enhetlig Europa under tysk styre var det også länge mulig å få i stand en viss internasjonal byttehandel med livsnødvendige varer, under tysk kontroll og med tysk profitt, etter at tyskerne selv hadde forsynt sine hærer og sitt eget land med det de ønsket. Men da tyskerne etterhvert blev drevet ut av land etter land, var tilstanden en helt anden. Alle reserver var færslængst spist opp eller ført til Tyskland. Fabrikkene lå i stor utstrekning i grus. De som hadde overlevet bombingen og artilleribeskytningen ble systematisk sprengt i luften av de flyktende tyskere. Lokomotiver, jernbanevogner, lastebiler og hester vår ødelagt eller fjernet, broer var sprengt og dæmninger revet ned så vannet kunde dække akér og eng. Skibene var sørket og havnene med flid gjort ubrukbar for måneder fremover.

Under slike forhold ville det være en kjæmpeopgave å forsyne de befriede områder noenlunde tilfredsstillende, selv om dette hadde vært de alliertes eneste opgave etter erobringen. Det er også blitt gjort en stor indsats fra mange hold, og tildels med store oppofrelser. Tyskerne har det travelt med å fortælle oss at også i England er ernæringssituasjonen langt fra lys, og de har rett. Men de fortæller ikke at de kunne ha været meget bedre om England ikke øfret noe av sine egne oversjøiske tilførsler til fordel for befriide land.

Men forsyningen av det nødlidende Europa er ikke de alliertes eneste eller viktigste opgave. Først og fremst må de, både for sin egen og for Europas skyld, føre krigen videre og befri oss for godt for de menn og det system som bærer ansvaret for kaos. Forsyningerne til stridskræft-

ene må komme i første række. Millionhærene på øst- & vestfronten kan ikke - som tyskerne delvis kunde - forsynes av de land der krigen foregår. De må få sin mat og sitt materiell fra hjemlandet. Det betyr en voldsom belastning både på produksjonsapparatene og på tonnasjen. En avslapning her vilde bare bety en forlengelse av krigen og dermed av verdens lidelser. Men når seieren først er vunnet og de alliertes produksjons- & kommunikasjonskapasitet kan ofres for fredelige opgaver, vil det ikke bli nølet med å hjelpe de herjede land i full utstrekning.

=====

Til indkaldte til AT

NS har ikke lært av sitt nederlag med AT og mobiliseringen av de tre årsklasser ifjor. Også i år har de indkaldt gutter og jenter til AT-sesjon. Husk orden fra H.L.: DU SKAL IKKE MØTE TIL SESJON. DU SKAL IKKE MØTE TIL TJENESTE. Ifjor tok guttene den hardeste støyten. I år skal jentene holde fronten like fast som guttene i de mobiliserte årsklasser gjorde. Dette er en plikt og en æressak.

Kvinnelig AT er en nasistisk institusjon og står under ledelse av nasisster. De bestemmer hvor du skal sendes hen, hva du skal lære og hva du skal gjøre. Nazipropagandaen forteller dig at kvinnelig AT er nødvendig for å skaffe bønderne arbeidshjælp. Dette er ikke riktig. Der er nu tussenvis av ledige jordbruksarbeidere og jordbruket vil bli besett hjulpet ved at denne arbeidskraft blir brukt i landets interesser.

Ingen gode nordmenn vil ta imot hjælp av AT. Der er gitt parole om det. AT vil derfor bare bli utnyttet av tyskere og nasisster. I Nord-Norge måtte de bistå fienden med den skjendigste krigsforbrydelse som har været gjort mot vort land. Du må være forberedt på at noe lignende kan gjenta seg.

AT samler ungdommen i leirer. Er du klar over hvor farlig dette er i år? Når som helst kan krigen blusse opp her i landet også, og hvad vil det da bety med slike gjenteleirer som tyskerne og quislingerne har myndighet over? Dere kan bli tvunget til å gjøre tjeneste for fienden med soldatfarplining og i lasareittene, mens guttene står på den andre siden i vore hjemmestyrker og sammen med de soldatene som kommer utefra for å hjelpe til med å befri Norge. Den situasjon må ikke komme i. Nekt å ha noe med kvinnelig AT å gjøre.

INGEN NORSK JENTE TIL AT I ÅR.

STA SAMMEN MED GUTTENE

VÅR STERK

GJØR ANDRE STERKE.

=====

DET STORE PROBLEM.

I og med sammenbruddet på vestfronten er det meget mulig at den organiserte tyske motstand på kontinentet vil høre opp i løpet av forholdsvis kort tid. Efter våpenstillstanden (eller, hvis det ikke finnes tyskere med autoritet og vilje til å slutte noen slik avtale etterat Tyskland er slått sører og sammen og de allierte har erklært krigen for slutt) vil seierherrene bli stillet overfor en række avviklingsproblemer av stor viktighet. De må avvægne eventuelle tyske gueriljaforband, de må ta hånd om og sende hjem de 15 mill. utenlandske fanger og arbeidsløse osv. For oss nordmenn vil i første omgang ett problem overskygge alle de andre.

= 2 =

Krigen er ikke slutt før oss når den er slutt på kontinentet. Når tusenårsriket er tvunget i knæ, vil det fremdeles stå store tyske troppestyrker i vort land (f.t. vistnok ca. 200.000) Vil disse styrker disiplinært legge våbnene ned, eller vil de på sine lederes ordre = eller uten = desperat sette sig til motværge? Videre: Kan vor oppførsel indvirke på hva de kommer til å foreta sig?

Det er klart at vore hjemmestyrker, hvis effektivitet og slagkraft tyskerne alt länge har fått smakebiter av, ene og alene ved sin eksistens vil virke som en dæmper på krigerske nasistiske gemytter. Det samme gjelder trusselen om svensk intervensjon og alliert invasjon. Og hvis fiendtlige avdelinger begynner å herje og rasere, vil hjemmestyrkenes indsats, eventuelt også i samband med svenske &/eller allierte styrker, være avgjørende for vore familjers skjæbne og for landets økonomiske og materielle vilkår i lange tider fremover.

Kan alle de nordmenn, som ikke tilhører hjemmestyrkene og som ikke er egnet til å slutte seg til dem, yde sitt effektive bidrag? Ja, ved disiplinært å følge de ordrer de får. Efter et tysk sammenbrudd kan det tønnes et væbnet oppgjør mellom SS og Wehrmacht. Meget taler for at hirden kommer med i kampen på de førstes side. Den almindelige uorganiserte nordmann kunde kanskje også ha lyst til å få et skudd med. Han har meget å hevne. Men det må han ikke gjøre, uten etter ordre da. Han må tvertom holde seg unna så godt som mulig.

Selv om vi undgår tysk borgerkrieg her, vil det være en stadig fare for at den tyske disiplin bryter sammen. Soldatene kan reise sig mot sine officerer og vi kan få plyndrende bander rundt om i landet. Du og jeg kan ikke gjøre noe særlig for å hindre en slik utvikling. Men i noen grad vil den tyske disiplin være avhængig av den disiplin vi viser. Skyter norske sivilister på tyskerne, er det klart at disse skyter igjen og de vil lettere begynne å gå amokk. Det samme gjelder norske frontkjempere og hirdfolk. De skal avvæernes og interneres. Men nordmenn utenfor hjemmestyrkene må ikke uten ordre begynne å anfalle dem, ikke bare fordi retsoppgjøret skal stå ute til krigen er slutt, men også fordi nasistene selv følgelig vil ta igjen hvis de blir angrepet. Og sålænge fiendene er væbnet, mens den sivile nordmann stort sett ikke er det, har de første overtaket, selv om krigen er aldrig så meget slutt i Tyskland.

I det hele tatt bør vi ikke selv ta oss tilrette overfor tyskerne og nasistene, eller vise vor forakt altfor demonstrativt. Det vil bare øke uroen. Overmodige handlinger kan føre oss selv og andre i ulykken. Vor holdning bør være den samme som nu. Vi må fortsatt holde is-fronten mot fienden, ikke snakke med ham, ikke ha noe med ham å gjøre. Mange tyskere vil sikkert prøve å egle sig ind på oss, søke å overbevise oss om at de aldrig har holdt med Hitler, at de hele tiden har været imot Gestapos grusomheter, o.s.v. Skjær dem kort av.

Sivilistene må også ikke angripe tyskerne uten ordre bare for å gi sine indstängte følelser luft. Men de må på alle tønkelige vis hjelpe hjemmestyrkene og være med på å forhindre og formindske de ødelæggelser som tyskerne eventuelt måtte prøve på å sette i verk.

Judasenger er dårlig forretning.

Det viser sig desværre at der finnes enkelte svake sjæle som lar sig lokke av nasistenes pengebelønninger til å bli landsforrædere nu i krigens siste minutter. For å tjene noen usle sølpenger forråder de norske patrioter. A, det hele går så stille og hemmelig for sig. De kommer som tyver om natten: De sier ikke så meget direkte, de gir bare enkelte små vink. Og nasistene lover full diskresjon. Og dermed tror idiotene at de er trygge og kan nyte sine judaspenger i sikkerhet for hjemmefrontens straff.

At disse judasser er kjeldtringer, det vet de selv. At de er dumme, at de gjør dårlig forretning rent egoistisk sett, er det desværre ikke alle som forstå. Vi skal prøve å forklare dem det:

For det første: Hjemmefronten har et etterretningsvæsen som er overalt. Vi ser alt. Vi hører alt. Vi registrerer. Vi har vore folk overalt i nasistenes rækker. Vær klar over at det kanskje er en av vore folk du snakker med eller skriver til og som lover dig "full diskresjon", når du forsøker dig med ditt niddingsverk. For kort tid siden blev en avskyelig Judas som vilde utlevere sine venner til fienden henrettet 6 timer etter at han hadde forsøkt sig. Vi vet hvad han vilde si, men fienden vet det ikke.

For det andet: Har du tænkt på alle de nasistene som skjælver for oppgjørets dag og som i hemmelighet kommer til oss for å skaffe sig bedre vilkår etterpå? Tror Du at disse folk tar hensyn til den "fulle diskresjon" som de lovet dig? Vi har nokså mange av dem på dørene om dagen.

For det tredje: Har du tænkt på hvorledes det går når nasistene om kort tid sitter bak lås og lukke og norske myndigheter igjen er herrer i landet? Har du tænkt på hvorledes det går med den fulle diskresjon nasistene har lovet dig når de bare tænker på å redde sitt eget skinn? Har du tænkt på hvordan det går med diskresjonen når vi beslaglægger alle arkivene?

For det fjerde: Er du klar over at blandt alle fornæderne er Judassene de mest foraktelige? Er du klar over at den som har angitt for pengar er häplöst og endelig fortapt?

Tenk litt mere på dette. Judaspenger er en meget dårlig forretning.

=====

Den Norske Kronen efter Krigen.

=====

Ovenstående linje berører et høiaktuelt emne for tiden. Mange mennesker spør sig selv idag hvorledes det vil gå med pengene vore nu når krigen snart er slutt og vi skal arbeide oss over til freden og dens syssler igjen.

I vort neste nummer, mandag den 23.april, skal vi forsøke å gi en liten utgreiing om dette spørsmål, og forsøke å belyse saken fra forskjellige sider. Av plasshensyn rækker vi desværre ikke få med denne meget interessante artikkel idag.

=====